

NTFR 2013/520 (Navorderings)aanslagen en boetes buitenlandse bankrekening terecht opgelegd I

Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05507 en 12/01115
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05508
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05509
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05510
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05511
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05512
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05513
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05514
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05515
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05516
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05517
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05518
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05519
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05520
 Rechtbank Oost-Nederland 21 februari 2013, nr.11/05521

Belastingjaar/tijdvak	1996-2000, 2005-2007	Brondocument Aanverwante literatuur
Wetsartikelen	AWR-art. 16 AWR-art. 52a	
Auteur	mr. I.R.J. Thijssen	
LJN	BZ1707	
ECLI	ECLI:NL:RBONE:2013:BZ1707	

Samenvatting

Aan belanghebbende zijn in het kader van het project Bank Zonder Naam diverse (navorderings)aanslagen IB en VB en boetebeschikkingen opgelegd. In geschil is of dat terecht is.

Rechtbank Oost-Nederland oordeelt dat voldoende voortvarend is gehandeld bij het opleggen van de (navorderings)aanslagen. De inspecteur kon in redelijkheid besluiten om af te wachten of belanghebbende naar aanleiding van de eerste navorderingsaanslag alsnog openheid van zaken zou bieden in de bezwaarfase om vervolgens, bij het uitblijven daarvan, te trachten de gegevens door middel van een kortgedingprocedure te achterhalen. Belanghebbende heeft naar aanleiding van het kortgedingvonnis geen vragen beantwoord over de bankrekening in Luxemburg, maar heeft wel informatie verschaft over onroerend goed en een bankrekening in Spanje. De inspecteur hoefde niet op grond van het per 1 juli 2011 in werking getreden art. 52a AWR in de bezwaarfase informatiebeschikkingen op te leggen om de bewijslast om te kunnen keren. Het rechtsgevolg van omkering van de bewijslast was namelijk reeds ingeroepen bij het opleggen van de belastingaanslagen en berust op (ruim) vóór 1 juli 2011 op grond van art. 47 AWR gestelde vragen. De rechtbank oordeelt voorts dat het arrest Chambaz van het EHRM (EHRM 5 april 2012, nr. 11663/04, NTFR 2012/1225) niet in de weg staat aan de geconstateerde schending van de inlichtingenplicht, omdat op het moment van het stellen van vragen nog geen sprake was van een criminal charge. Het bewijs voor beboetbare feiten van de Luxemburgse bankrekening is in de jaren van de renaissance geleverd. Voor de latere jaren leveren algemene ervaringsregels het vermoeden op dat ook na de data van de renaissance de bankrekening is aangehouden. Belanghebbende heeft dit vermoeden niet kunnen weerleggen. De toepassing van het arrest Chambaz wordt door de rechtbank ook in het kader van de opgelegde boetes met betrekking tot de bankrekening in Luxemburg afgewezen, omdat in dit kader geen verklaringen tegen de wil van belanghebbende zijn afgelegd. (Beroepen ongegrond).

Commentaar

Op 21 februari 2013 heeft Rechtbank Arnhem een aantal uitspraken gedaan betreffende belastingplichtigen met verzwegen buitenlands vermogen dat werd aangehouden bij Van Lanschot Bankiers. In dit commentaar bespreek ik – hoewel in de uitspraken tal van interessante onderwerpen aan de orde komen – slechts de vraag of de inspecteur bij het voorbereiden en vaststellen van de navorderingsaanslagen voldoende voortvarend te werk is gegaan. Daarbij is van belang te vermelden dat tot halverwege het jaar 2009 menig inspecteur nog in de veronderstelling verkeerde dat de in art. 16, lid 4, AWR genoemde navorderingstermijn van twaalf jaren volledig benut kon worden. Weliswaar had de Hoge Raad in 1924 al duidelijk gemaakt dat het bestaan van een maximumtermijn op zichzelf niet rechtvaardigt dat een inspecteur daarvan ten volle gebruikmaakt (HR 20 februari 1924, B. 3377), maar het desalniettemin volledig gebruiken van een aanslag- of navorderingstermijn had niet tot gevolg dat de inspecteur daarmee zijn heffingsrechten verspeelde.

Op 18 februari 2005 ontving de Belastingdienst rekeninggegevens van (circa 2.500) inwoners van Nederland die bij (een buitenlandse vestiging van) Van Lanschot Bankiers een bankrekening aanhielden. Vervolgens is het project Bank Zonder Naam van start gedaan en is een draaiboek opgesteld dat alle aspecten bevat van het desbetreffende project. Met het opzetten van het project Bank Zonder Naam en het draaiboek was ruim twee jaren gemoeid. Dat tijdsverloop acht Rechtbank Arnhem gerechtvaardigd. Het draaiboek is vervolgens op 7 maart 2007 in geanonimiseerde vorm openbaar gemaakt en nog diezelfde dag zijn aan de vermoedelijke rekeninghouders vragenbrieven gestuurd. De (vervolg)vraag is of vanaf dat moment de inspecteur wel voldoende voortvarend te werk is gegaan.

Wanneer – zoals in de onderhavige gevallen – niet aan het informatieverzoek werd voldaan, dan wachtte de inspecteur veelal tot aan het einde van het jaar om ter behoud van rechten ambtshalve geschatte navorderingsaanslagen met vergrijpboeten op te leggen over de jaren waarvan *zowel* de reguliere *als* de verlengde navorderingstermijn dreigde te verlopen. Toentertijd was immers ook nog niet duidelijk dat de Hoge Raad op 23 januari 2009 (nr. 43.299, NTFR 2009/260) zou gaan besluiten dat de verlengde navorderingstermijn ook gebruikt kan worden in het geval de inspecteur binnen de reguliere navorderingstermijn op de hoogte geraakt van buitenlands inkomen of vermogen. Aan de hand van de gerenseigneerde rekeningstanden uit 1994 en 1996 veronderstelde de inspecteur dat het aanwezige vermogen jaarlijks toenam met een percentage van 23,5%. Aldus had de inspecteur reeds in 2007 zijn schattingen over *alle* jaren (1995 tot en met 2005) gereed, maar legde hij ultimo 2007 slechts tot behoud van rechten navorderingsaanslagen op over de jaren 1995 en 2002.

De navorderingsaanslag IB over 1996 werd vervolgens één jaar later, op de allerlaatste dag van de verlengde navorderingstermijn (31 december 2008), vastgesteld op basis van de schattingen die de inspecteur reeds in 2007 had gedaan. Alle overige in geschil zijnde navorderingsaanslagen zijn pas op of rond 16 oktober 2009 vastgesteld, wederom op basis van de schattingen die de inspecteur reeds ultimo 2007 gereed had. Opvallend is dat deze laatste serie navorderingsaanslagen niet op (of vlak vóór) 31 december, vlak voor het verstrijken van de wettelijke navorderingstermijn, zijn vastgesteld. Naar ik aanneem zal deze meer voortvarende aanpak zijn ingegeven door de arresten van het Hof van Justitie van 11 juni 2009 (zaak C-155/08 en C-155/08 (X en E.H.A. Passenheim-van Schoot), NTFR 2009/1742) waaruit de inspecteur de (terechte) conclusie zal hebben getrokken dat – in tegenstelling tot de tot dan toe gangbare praktijk – met het vaststellen van de navorderingsaanslagen niet telkens gewacht kon worden tot het moment waarop de wettelijke navorderingstermijn van art. 16, lid 4, AWR dreigde te verstrijken. Uit de talrijke jurisprudentie die is gevolgd op deze twee arresten van het Hof van Justitie lijkt het dat sinds de komst van het 'voortvarendheids criterium' inspecteurs zich veelal in allerlei bochten wringen om de gangbare praktijk van destijds te duiden als voortvarend en noodzakelijk, ook als inspecteurs toentertijd helemaal niet bezig waren met dergelijke termen en steevast de volledige navorderingstermijn gebruikten.

In de onderhavige gevallen stelt de inspecteur bijvoorbeeld dat het door tijdgebrek niet mogelijk was om ultimo 2007 – gelijktijdig met het opleggen van de navorderingsaanslagen over de jaren 1995 en 2002 – ook voor de tussengelegde zes jaren navorderingsaanslagen (ter behoud van rechten) op te leggen, omdat deze handmatig dienden te worden vastgesteld en opgelegd, hetgeen een arbeidsintensief proces is dat vanwege het specialistische karakter door slechts een aantal medewerkers van de Belastingdienst kan worden uitgevoerd.

Het ligt evenwel voor de hand dat ultimo 2007 überhaupt niet door de inspecteur is overwogen om ook voor de tussengelegde jaren navorderingsaanslagen ter behoud van rechten op te leggen omdat slechts voor een tweetal jaren – 1995 en 2002 – de *wettelijke* navorderingstermijn dreigde te verlopen. Zoals gezegd speelde in 2007 het 'voortvarendheids criterium' nog niet en verkeerde de inspecteur in de onterechte veronderstelling dat een wettelijke navorderingstermijn ten volle kon worden gebruikt. Het arbeidsintensieve karakter van het ultimo 2007 eveneens vaststellen van de navorderingsaanslagen over de tussengelegde jaren lijkt overigens ook mee te vallen, omdat op dat moment de ambtshalve schattingen over de tussengelegde jaren 1996 tot en met 2001 gereed waren en omdat de inspecteur een arbeidsbesparende spreadsheet ten dienste stond (zie paragraaf 6.6 'Spreadsheet' van het draaiboek) die – na invoering van de reeds in 2007 geschatte correctiegrondslagen – 'het verschuldigde belastingbedrag incl. heffingsrente en eventuele boete per jaar berekent'. Aldus beschikte de inspecteur ultimo 2007 over voldoende gegevens om alle navorderingsaanslagen op te leggen.

Ten slotte is deze stelling van de inspecteur weinig aannemelijk omdat het naar aanleiding van het eerdergenoemde arrest van het Hof van Justitie in 2009 ineens *wel* mogelijk bleek om – ondanks het specialistische karakter en de arbeidsintensiviteit – voor alle tussengelegde jaren massaal penanslagen op te leggen (ook voor andere zwartsparende belastingplichtigen). Hoewel de inspecteur tussen het versturen van de vragenbrief op 7 maart 2007 en het opleggen van de navorderingsaanslagen over de tussengelegde jaren op 16 oktober 2009 nog door middel van een civiele (kortgeding-) procedure heeft geprobeerd om nadere informatie boven tafel te krijgen, is het tijdsverloop dusdanig lang dat deze meer rechtvaardiging behoeft dan enkel te verwijzen naar een zeer kort lopende civiele procedure en de algemene stelling dat het vaststellen van navorderingsaanslagen een specialistische en arbeidsintensieve aangelegenheid is.

[1] Mr. I.R.J. Thijssen is verbonden aan Jaeger Advocaten-belastingkundigen.

Bron: <http://www.ndfr.nl/link/NTFR2013-520>

Datum: 15-4-2016 11:11:55

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten van deze tekst worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers. Niets uit NDFR mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.